

Anonymizovaná verze

Překlad

C-291/23 – 1

Věc C-291/23 [Hantoch]¹

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

8. května 2023

Předkládající soud:

Landgericht Düsseldorf (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

27. dubna 2023

Žalobkyně:

LS

Žalovaný:

PL

[omissis]

Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu, Německo)

Usnesení

Ve věci

paní LS, [omissis] Düsseldorf,

žalobkyně,

[omissis]

[omissis]

¹ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

proti

panu PL, [omissis], [omissis] Düsseldorf,

žalovanému,

[omissis]

[omissis]

1. občanskoprávní senát Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu)
dne 27. dubna 2023

[omissis]

rozhodl takto:

Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládá následující předběžná otázka:

Je při výkladu článku 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, pokud jde o otázku, zda se v členském státě, ve kterém má sídlo soud, u něhož byla podána žaloba, nacházel majetek tvořící pozůstalost, třeba vzít v potaz dobu smrti zůstavitele, nebo dobu podání žaloby?

[omissis]

Odůvodnění:

I.

Účastníci řízení jsou potomky zůstavitele zesnulého dne 18. března 2017 (dále jen „zůstavitel“). Žalovaný je na základě závěti, která byla ve formě notářského zápisu sepsána dne 13. května 2015, jediným dědicem zůstavitele. Zůstavitel se narodil v Egyptě, po mnoho let žil a pracoval v Německu, kde rovněž založil rodinu. Měl německé i egyptské státní občanství. Po ukončení své profesní činnosti zůstavitel převážně pobýval v Egyptě, kde také zemřel. I v této době však měl německé zdravotní pojištění a německý starobní důchod. Pobíraný starobní důchod přes bankovní účet [omissis], který byl nadále veden výlučně za tímto účelem, převáděl na svůj egyptský účet. Vzhledem k tomu, že svůj starobní důchod pobíral z německého systému sociálního zabezpečení lékařů, byl povinen

odvádět daně i v Německu. V době smrti zůstavitele existoval určitý zůstatek na účtu vedeném u apoBank, který však byl v době podání žaloby již zrušen.

Žalobkyně vůči žalovanému [omissis] uplatňuje nároky na poskytnutí informací a platební nároky související s právem na povinný dědický podíl. Zastává názor, že mezinárodně příslušný je Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu). Zůstavitel v době své smrti disponoval majetkem v Německu, a to kromě zůstatku u apoBank zejména v podobě pohledávek na vrácení daně vůči finančnímu úřadu a pohledávek na vrácení přeplatků vůči soukromé zdravotní pojišťovně.

Žalovaný mezinárodní příslušnost [Landgericht Düsseldorf (zemský soud v Düsseldorfu)] zpochybňuje.

II.

Podle článku 4 nařízení č. 650/2012 se mezinárodní příslušnost řídí tím, kde měl zůstavitel v době své smrti obvyklý pobyt. Na základě současného stavu věci a řízení je třeba mít za to, že se tento obvyklý pobyt nacházel v Egyptě. [omissis]

Zůstavitel se narodil v Egyptě, po mnoho let žil a pracoval v Německu a rovněž tam založil rodinu. Je nesporné, že měl německé a egyptské státní občanství a žalobkyně hodnověrně nedoložila, že a kdy se měl egyptského státního občanství vzdát. Po ukončení své profesní činnosti zůstavitel převážně pobýval v Egyptě. Je sice pravda, že stále měl německé zdravotní pojištění a německý starobní důchod. Pobíraný důchod přes bankovní účet, který byl u apoBank nadále veden výlučně za tímto účelem, převáděl pomocí pravidelně prováděného trvalého platebního příkazu na svůj egyptský účet. Vzhledem k tomu, že svůj starobní důchod pobíral z německého systému sociálního zabezpečení lékařů, byl povinen odvádět daně i v Německu. Z těchto ani z jiných informací však nejsou zřejmé okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že se středisko zájmů zůstavitele v době jeho smrti nacházelo v Německu. Okolnost, že zůstavitel byl hlášen k pobytu v Düsseldorfu, není podle názoru předkládajícího soudu postačující. Z přílohy [omissis], jejímž prostřednictvím někdejší pronajimatel sdělil, že nedisponuje novou adresou zůstavitele a požádal o předání poštovních zásilek, podle předkládajícího soudu [omissis] vyplývá, že si zůstavitel již nedržel byt [omissis]. Skutečnost, že si ostatně jako kontaktní adresu ponechal adresu praxe žalovaného, rovněž nezakládá středisko jeho zájmů v Německu. Žalobkyně neprokázala, že zůstavitel kromě účtu vedeného u apoBank a svého zdravotního pojištění a svého penzijního pojištění u lékařské komory disponoval dalším movitým nebo nemovitým majetkem nacházejícím se v Německu. Žalobkyně rovněž neuvádí nic o tom, s jakou pravidelností zůstavitel pobýval v Německu a jaký kontakt měl se svou rodinou. S ohledem na výše uvedené je na základě informací poskytnutých žalovaným třeba mít za to, že [zůstavitel] poté, co zanechal své profesní činnosti, zprvu Německo navštěvoval jednou ročně, avšak od roku 2015 v Německu již nebyl.

Podpůrně se mezinárodní příslušnost podle článku 10 nařízení č. 650/2012 řídí tím, kde se nachází majetek tvořící pozůstalost, přičemž se obecně má za to, že příslušnost soudu, u něhož byla podána žaloba, se vždy vztahuje pouze na majetek tvořící pozůstalost, který se nachází v daném členském státě, v důsledku čehož vzniká nebezpečí roztržštění pozůstalosti, resp. procesního štěpení dědictví [omissis].

Pokud jde o čl. 10 [odst. 1] písm. a) nařízení č. 650/2012, je sporné, jaký okamžik je třeba vzít v potaz pro účely posouzení, zda se „v daném členském státě nachází majetek tvořící pozůstalost“. V tomto ohledu je zastáván jak názor, že rozhodná je doba smrti [omissis], tak názor, že rozhodná je doba podání žaloby [omissis].

III.

Odpověď na tuto otázku má zásadní význam pro určení rozsahu příslušnosti předkládajícího senátu v projednávané věci, protože majetek nacházející se v Německu jakožto členském státě v každém případě sestával ze zůstatku nalézajícího se v době smrti zůstavitele na účtu vedeném u apoBank, který ovšem byl v době podání žaloby již zrušen.

[omissis]